
Årsrapport for miljøsertifiseringen

2019

Norsk PEFC skogsertifiseringssystem

Innhold

Innledning	2
Miljøpolitikk	2
Miljømål	3
Eksterne henvendelser	3
Internkontrollsystem og avvik	0
Ekstern revisjon.....	1
Samsvarsforpliktelser – evaluering av overholdelse oppsummert.....	2
Opplæring	2
Utviklingsarbeid	3
Vedlegg 1: Miljø-delmål og status for oppnåelse	4
Vedlegg 2: Avvik fordelt på standardkravpunkt, aktivitetsområde og alvorlighetsgrad	5

Innledning

NORTØMMER AS har ved årsskiftet ca. 50 medarbeidere totalt, fordelt på hovedkontoret i Elverum, seks regionskontorer med tilhørende avdelingskontor. Selskapet opererer i alle fylker i Norge med unntak av Troms og Finnmark. Skogeierorganisasjonen NORSKOG eier NORTØMMER.

I 2019 omsatte selskapet drøye 1,81 millioner kubikkmeter tømmer gjennom PEFC gruppesertifikatet for skogforvaltningen. Kvantumet ble levert av ca. 2 000 ulike skogeiere. Det ble også omsatt virke fra skogeiere som er med i annet PEFC gruppesertifikat og i selskapets FSC™-gruppesertifikat for skogforvaltningen. Disse sistnevnte er dobbeltsertifisert gjennom PEFC og FSC.

Denne rapporten tilfredsstillende PEFC N 03 Krav ved gruppesertifisering, krav til gruppesertifikatholder kapittel 5.2.10, om å «..foreta en gjennomgang og lage en årlig rapport om oppfyllelse av sertifiseringskravene, herunder resultatene fra interne og eksterne revisjoner, og om effekten av forebyggende og/eller korrigerende tiltak».

Miljøpolitikk

NORTØMMER AS sin miljøpolitikk fra august 2017 er videreført i 2019:

NORTØMMER skal synliggjøre sitt miljøengasjement ved å være deltakende i et systematisk arbeid der målet er å forbedre egen virksomhet og tømmerleverandørenes miljøpåvirkning.

Ved å følge norske og internasjonale lover, Norsk PEFC skogsertifiseringssystem og allmenne normer for redelig adferd vil NORTØMMER fremme et bærekraftig skogbruk, hvor hensyn til natur, klima, friluftsliv, helse og andre sosiale verdier balanseres med økonomisk verdiskaping.

NORTØMMER skal:

- søke informasjon som kan øke kunnskapen om virksomhetens påvirkning på ytre miljø, helse og sikkerhet,
- arbeide for å skape tillit til vårt miljøstyringssystem gjennom informasjon og åpenhet om miljøarbeidet
- bidra til å øke skogbrukets potensial for å binde CO₂ i skog og tre-baserte produkter for å begrense negative klimaendringer
- med tydelighet, formidle innhold og krav i miljøarbeidet til egne medarbeidere, tømmerleverandører, entreprenører og andre kunder

Gjennom et system for sporbarhet i hele omsetningskjeden (Chain of Custody) skal våre kunder og markedet ha trygghet for at produktene vi leverer stammer fra skoger som er forvaltet bærekraftig.

For skogeiere som ønsker miljøytelser ut over krav som følger av lovgivning og Norsk PEFC skogsertifiseringssystem, skal NORTØMMER legge til rette for gruppesertifisering innenfor Forest Stewardship Council FSCTM, og omsetning gjennom tilsvarende sporbarhets-sertifisering.

Miljømål

NORTØMMER reviderte miljømål mai 2019:

NORTØMMER skal gjennom miljøsertifisering av sin virksomhet bidra til en kostnadseffektiv og troverdig kvalitetssikring av de aktiviteter virksomheten utfører.

Vi skal tilby tømmerleverandører som inngår virkeskontrakt med sertifiseringsavtale et

system som sikrer gjennomføringen av et bærekraftig skogbruk i henhold til norsk lovverk og norsk PEFC-skogsertifiseringssystem. Både skogbrukspraksis og sporbarhet i virkesflyten skal være i samsvar med gjeldende krav.

For eiendommer knyttet til FSC gruppen, skal en etterleve FSC-standard for skogforvaltning og sporbarhet.

NORTØMMER skal ha et åpent forhold til omverden om sertifiseringens innhold og resultater.

Nye konkrete delmål ble formulert i mai 2019. Daglig leder var med i arbeidet. Delmålene, og status for oppnåelse kan ses i vedlegg. Hovedmålet er å etablere et digitalt system for planlegging- og oppfølging av skogtiltak, som er integrert med virkeshandelen.

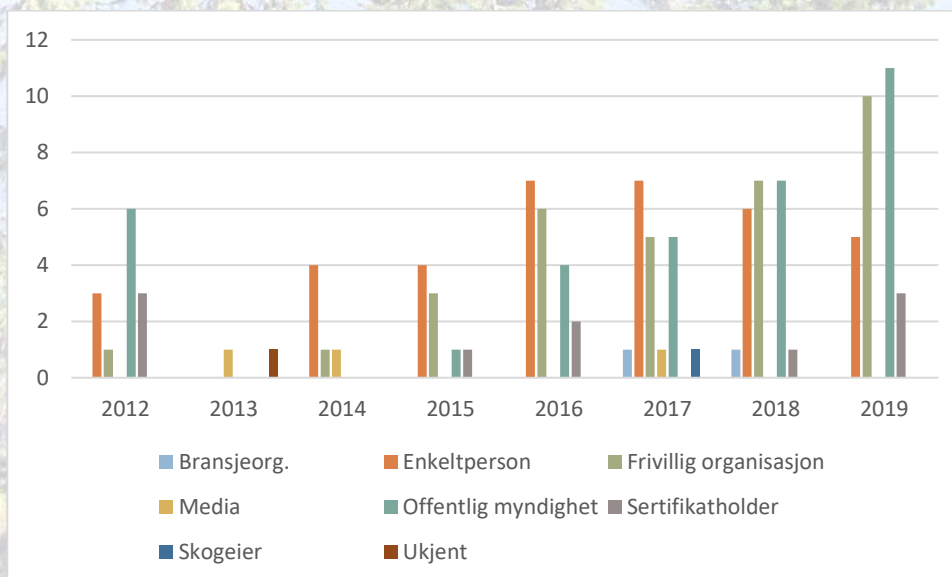
Eksterne henvendelser

NORTØMMER legger vekt på å ha et åpent forhold til omgivelsene og besvare henvendelser og på en ryddig måte. I 2019 registrerte vi 29 henvender. 10 av henvendelsene ble etter en nærmere vurdering klassifisert som avvik.

Alle henvendelsene ble besvart innen rimelig tid. NORTØMMER praktiserer å svare utfyllende om mulig senest innen 4 uker etter mottak.

I 2018 registrerte vi 20 **henvender**. Fire av henvendelsene ble klassifisert som avvik. I 2017 registrerte vi 20 henvendelser, hvorav 12 ble klassifisert som klager.

Figuren under viser utviklingen i antall eksterne henvendelser fordelt på avsenderkategori for perioden 2012-2019:

Av registrerte 29 henvendelser i 2019 kom 10 i fra frivillig naturvernorganisasjon. 11 kom ifra offentlig myndighet, og seks henvendelser fra enkeltpersoner.

Oppmerksomheten rundt NORTØMMER sin virksomhet fortsetter å øke. Den innbyrdes fordelingen mellom avsendergruppene varierer.

Nr	Dato	År	Aktør	Spørsmål/sak	Oppfølging/vurdering
1	15.1.19	2019	Frivillig organisasjon	Klage til Krødsherad kommune på vurdering av naturtyper gjennomført av Norskog for Nortømmer. Eiendom Frode Larsen iht. krav i FSC CW	Krødsherad kommune svarer at dette er sertifikatholder sitt ansvar. NORTØMMER svarer, støtter biologens vurderinger og viser til eksisterende bruttoliste MiS, der naturtypene er inne som livsmiljø/NB, anbefaler skogeier å delta her. Karin orienterer skogeier.
3	31.1.19	2019	Frivillig organisasjon	Klage på skadet tursti og hindring ved hogstavfall i sti, samt oljelekkasje fra lassbærer ifbm drift gbnr 67/5, på snødekket mark. Skogbrukssjefen i Aremark følger opp med spørsmål.	14.02.2019: Avventer tilbakemeld fra BF.
4	11.2.19	2019	Offentlig myndighet	Skogbrukssjefen spør om hogst/rydding i område som er omsøkt til oppdyrking, inkludert hogst&klipping/rydding i nøkkelbiotoper, Rik bakke, men der vedtak ikke er fattet.	Avklare hva som har skjedd, gjennom avvikshåndtering.
5	15.3.19	2019	Offentlig myndighet	Skogbrukssjefen spør om en redegjørelse på mulig hogst i nøkkelbiotop (MiS), på bakgrunn av klagebrev fra NVF.	Avklare m Vk og entreprenør tynningsdr
6	28.3.19	2019	Offentlig myndighet	Svar på henvendelse fra NVF Hed om manglende kartgrunnlag for å kunne behandle melding om hogst i vernskog hos Thomas Meinich. Driftsområdet var ike tegnet inn, men bestandsnr angitt.	Minne skogeier og Vk på at kartvedlegg skal være med hogstmelding. Jfr. forskrift paragraf 6 annet ledd. Skogbrukssjefen minner oss om å holde oss til avgrensningen, og informere i forkant om hogstflate avviker fra kartet som er grunnlag for hogstvedtak.
7	26.4.19	2019	Enkeltperson	Info om nye tiurleiklokaliteter Buskerud, rovfugleir. Generell oppfatning av at PEFC kravpkt. er svekkelse av hensyn, retningslinjer for dagområdene.. Utsagn om forskermiljø Evenstad..	Svares i sammen med ny sak 30.04, om konkret hogst i Sigdal, om denne er en NT hogst. Se bl.a. omfattende kommunikasjon i sak 2 2018 om kravpkt. og sikring av dagområdene.
8	30.4.19	2019	Enkeltperson	Ikke NT hogst	Ingen
9	3.5.19	2019	Offentlig myndighet	Bekymringsmelding til Øvre Eiker kommune etter mistanke om oljesøl etter velt med lassbærer i vannet Hønegassen februar 2019.	03.05.19: VK skal på befaring i løpet av de nærmeste dagene for å se på omfanget av oljesølet. VK oppdaterer skogbrukssjef og miljøansvarlig snarlig.
10	17.6.19	2019	Offentlig myndighet	a) Stoppordre om pågående skogsdrift som følge av avrenning til bekk som via basseng/vann leder forbi klekkeri og ut i vernet vassdrag, med elvemusling. b) Varsel til NORTØMMER fra kommunen om at en vil varsle PEFC Norge (sertifiseringsorganet?) om mulig brudd på PEFC standard.	Anmodning omg opphevelse sendt av entreprenør, godtar stopp i utkjøring på dager m nye regn. Forsterker basvei og krysningspunkt bekk. Bør svare avd, leder Fjelde på påstått brud på PEFC.
11	22.3.19	2019	Frivillig organisasjon	NVF krever å få innsyn i LLT etter drift hos Per Sjølie. Saken havner i miljøklagenemnda, NVF får medhold i saken.	Miljøansvarlig har vært på befaring og sammen med skogeier merket opp LLT digitalt. Skogeier har svart opp NVF med miljøinformasjonen de krevde.

12	29.3.19	2019	Tømmerkjøpende aktør	Fått sendt over mulige MiS-avvik etter ny takst i Aremark og Idd.	Tormod og Ulf følger opp nærmere.
13	12.4.19	2019	Frivillig organisasjon	Kontaktet om hogst som kunne berøre tiurleik i Groplia, Lillehammer.	Vk ble kontaktet. Det viste seg å være vår hogst. Tiurleiken var ikke registret på vår FeltApp eller hos skogbrukssjefen som VK hadde forhørt seg med før hogst. Likevel var leiken registret i Allma hos Mjøsen. Hadde dialog med NINA som ikke ønsket å ta saken videre.
14	17.4.19	2019	Frivillig organisasjon	Bekymringsmelding om planlagt hogst i tiurleik.	SB hadde oppdraget for skogeier. Ingen oppfølging.
15	30.4.19	2019	Frivillig organisasjon	Spørsmål om hogst i tiurleikområde. Ikke NT drift.	Ikke NT hogst.
16	3.5.19	2019	Tømmerkjøpende aktør	Sendt over dokumentasjon i fbm. Fellestakst på skogeiere som har MIS avvik og hvor det er sannsynlig at NT er tømmerkjøper.	Tormod og Ulf følger opp nærmere.
17	9.5.19	2019	Enkeltperson	Nabo hogde selv, og tok med livsløpstrær fra eiendommen. Tømmer ble levert til Glommen.	Avklart med Glommen, de følger opp saken videre.
18	10.5.19	2019	Enkeltperson	Sendte epost til Ulf Erlandsson og ba om at all hogst ved Vinterbro skulle stoppe.	Sendt epost til vedkommende og forklart viktigheten av skogbruket som næring.
19	23.5.19	2019	Tømmerkjøpende aktør	Kjøp av tømmer fra skogeier som har åpne avvik hos Viken Skog. NT pratet med Viken på forhånd, og fikk inntrykk av at dette var greit, hvilket det i ettertid ikke var. PEFC Norge er informert og vil ta saken opp på neste kalibreringsssamling. Vi skal IKKE konkurrere på miljø.	Skogeier hogde selv og hadde vært noe inn i en tiurleik, skaden på leiken var ikke omfattende ref. biolog Geir Høitomt. Skogeier ble pålagt PEFC-kurs, noe skogeier har gjennomført i ettertid.
20	4.6.19	2019	Frivillig organisasjon	Hogst i Kopslandsåsen. NARIN-registrert i 2018, skogeiere ikke informert om dette. NARIN-basen var sjekket i FeltApp før hogst. Hogd mars-april 2019. Registering offentliggjort slutten av april 2019.	Rolstad befarte området. Offentlig beklagelse fra fylkesmannen om at skogeierne ikke var informert. NT har gjort alt etter boka.
21	5.6.19	2019	Frivillig organisasjon	NVF ønsker stans av all hogst i Notodden inntil nye miljøregisteringer er gjennomført i området.	Svart opp sammen med AT Skog og Erling Bergsaker.
22	21.8.19	2019	Offentlig myndighet	Melding om avvik i forbindelse med hogst, og gjenværende hogstavfall på sti.	Vk har svart opp og ryddet opp etter hogst.
23	28.8.19	2019	Offentlig myndighet	Skogbrukssjefen i Aremark ønsker en gjennomgang med VK og miljøansvarlig på foryngelse av hogst ved igjensetting av frøtrær. Skogbrukssjef ønsket befarung, Bjørn, Nina og Ulf ble med. Skogbrukssjef gikk gjennom flater som tidligere hadde vært tema på revisjon med intertek. Manglende frøtrær på en flate. Skogbrukssjef klaget også på kjørespor og hadde ønsket bilvei helt inn til flata.	Vk har fått skogeier til å bestille planter V2020. Skal plante både gran og furu. Hatt gjennomgang med entreprenørene. Miljøansvarlig skal ha intern revisjon i 2020 med fokus på foryngelse og gjensetting av frøtrær fra tidligere drifter av samme entreprenør.

24	23.9.19	2019	Offentlig myndighet	Spørsmål om vurdering av miljøelementer i forkant av hogst i Vinterbro. Spesifikt spørsmål om vurdering av hønsehauksreir. Narve hadde vært med Reidar Haugan på befaring i forkant.	Mottatt rapport fra Haugan som viser at reiret ikke ble funnet, og fastslår derfor at dette er et gammelt reir som ha ramlet ned eller en feilregistrering. Har svart opp kommunen.
25	3.10.19	2019	Offentlig myndighet	Melding om oppdaget hogd nøkkelbiotop ble mottatt. VK hadde kjøpt tømmer på eiendommen, men i forbindelse med bygging av ny vannledning lenger nord gjort av profesjonelle aktører.	Miljøansvarlig dro innom mistenkt drift i forbindelse med intern revisjon og fant ut at NT ikke kan ha vært kjøper av dette tømmeret.
26	8.10.19	2019	Enkeltperson	Klage på kjørespor i sti/skiløype på kroer etter hogst.	Miljøansvarlig ba Vk rette opp i disse med en gang. Sporene ble rettet samme uke. Miljøansvarlig mottok bildebevis fra VK.
27	22.11.19	2019	Frivillig organisasjon	Spørsmål om mulig hogst i tiurleik.	Ikke NT drift.
28	22.11.19	2019	Offentlig myndighet	Spørsmål omkring hogst i naturreservat.	Hogst ble utført i 2011. VK hadde tilgjengelig plan fra 2007 som ikke hadde informasjon om naturreservatet. Miljøansvarlig følger opp.
29	13.12.19	2019	Offentlig myndighet	Klage fra skogbrukssjefen i Aremark på at det er hogd på eiendom hvor MiS er for gammel i 2020. Tømmeret er hogd okt/nov 2019. NT bestiller ny vurdering av miljøregistreringene på eiendommen for hogst i 2020.	Ikke et avvik. Ny vurdering av reg. er bestilt.

Internkontrollsystem og avvik

NORTØMMER vedlikeholder et internkontrollsystem, som består av egenkontroll (den som gjennomfører skogtiltak operativt), internkontroller (den som planlegger/driftsansvarlig) og internrevisjoner.

Internkontroll hogst

Internkontrollskjemaet ble i 2019 implementert i FeltApp, slik at virkeskjøperne kan utføre kontrollen på ipaden og melde evt. avvik direkte til miljøansvarlig. Det ble i løpet av 2019 ikke funnet noe godt system for rapporteringsoversikt på internkontroller, og Nortømmer mangler derfor dette.

Avvikshåndtering

I 2019 ble det registrert 50 avvik, 5 av disse ble meldt inn av virkeskjøpere, dette er en nedgang fra i fjor til tross for at man digitalt kan melde inn avvik gjennom feltkontrollen.

År	Ant. avvik
2013	19
2014	23
2015	28
2016	46
2017	29
2018	37
2019	50

Flere av avvikene er gjentak/oppretholdelse av tidligere registreringer blant annet entreprenørs manglende egenmelding av maskiner, utstyr og kompetanse hos egne ansatte. Flere entreprenører som ikke leverer/leverer sent tilbake egenkontroll og sporlogg. Det er også gjentakende avvik som omhandler hogst i nøkkelbiotop, kjøring nære kulturminner og manglende rydding etter drift.

Alle avvik blir klassifisert i forhold til hvilket regelsett de beskriver brudd eller mulig konflikt med. Dette er klassifisert som følger:

PEFC skogstandard – Dette er den omforente standard for bærekraftig skogbruk, tidligere omtalt som Levende Skog standarden av 2006 med senere presiseringer.

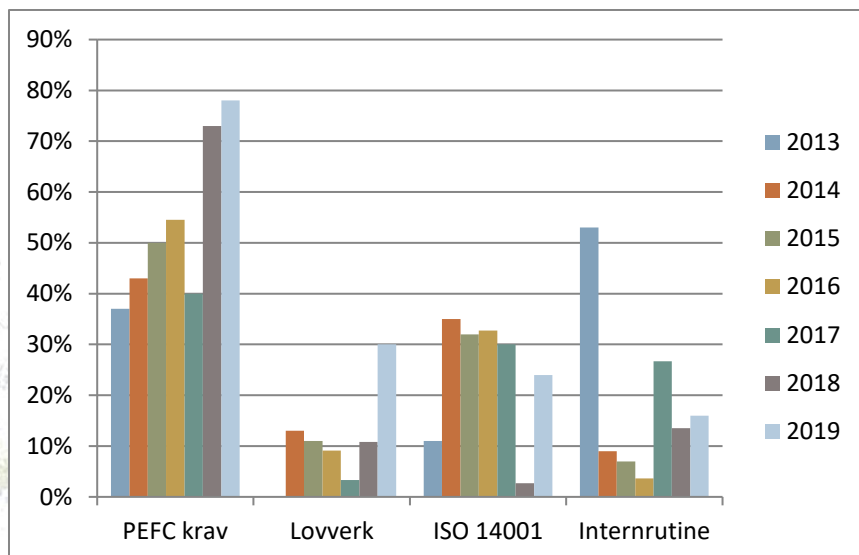
Lovverk – Dette er direkte lovbestemte krav.

ISO 14001 (2004) – Dette er det grunnleggende regelverket for sertifiseringen og miljøstyringssystemet for å redusere risikoen for feil.

Sertifiseringsrutine – Dette er rutiner vi har satt opp for å dokumentere og følge opp de ulike krav, og redusere risikoen for feil.

Ofte er avvik brudd på flere regelsett. F.eks. kan manglende eller mangelfullt dokumenterte livsløpstrær være brudd på Norsk PEFC Skogsertifiseringssystem, lovverk, og har sin årsak i brudd på interne rutiner. Noe av endringene i fordelingen over år kan skyldes ulik vurdering av klassifisering.

Figuren viser utviklingen av den prosentvise fordelingen av avvikene fordelt på regelsett for perioden 2013 – 2019.

I 2019 har vi ført noe flere avvik fra sertifiseringskrav i PEFC-ordningen. Andelen brudd på lowverk er høyere i 2019 sammenlignet med tidligere år. Brudd på interne rutinekrav variere, men med unntak av første året synes andelen å ha stabilisert seg noe de siste to årene. Brudd på prosedyre om dokumentasjon av hensyn ved hogst og retur av slik dokumentasjon (entreprenørs egenkontroll) er eksempel.

Mer om avvik fordelt på standardkravpunkt, aktivitetsområde og klassifisering av alvorlighetsgrad er i vedlegg.

Ekstern revisjon

Ekstern revisjon av ledelsessystemet for miljø ble gjennomført av sertifiseringsorganet DNV-GL i juni. I Trøndelag, Møre og Romsdal og Gudbrandsdalen ble virkeskjøpere og skogeiendommer besøkt for å vurdere hogst og andre skogtiltak. En sammenfattende rapport fra revisjonen av systemet for skogforvaltningen er tilgjengelig på www.nortommer.no.

Ekstern revisor fant 5 avvik, 5 observasjoner og 2 forbedringsmuligheter. Blant områder for forbedring var rutine for returdokumentasjon etter hogst, kontroll på alder på MIS-registreringer samt opplæringsrutiner for nyansatte og bedre inkludering av ledergruppa i sertifiseringsarbeidet.

På den positive siden ble bl.a. Virkeskjøpere revidert viste generelt god kompetanse om PEFC Skogstandarder og hvordan disse skal implementeres og sikres.

NORTØMMER leverte til revisor en årsaksanalyse og forslag til korrigerende tiltak som ble akseptert.

Samsvarsforpliktelser – evaluering av overholdelse oppsummert

NORTØMMER sine samsvarsforpliktelser gjelder i første rekke lovkrav og krav i miljøstyrings- og bransjestandard, som Norsk PEFC Skogstandard.

Systemavvik manifesteres i brudd på ulike PEFC-kravpunkt. Vi har i 2019 opprettholdt fokus på en risikoanalyse som tar høyde for geografiske variasjoner og erfaring/kompetanse hos eget personell. Denne er mer detaljert operasjonalisert i ny utgave av hogstinstruks hvor blant annet hogst av for ung skog og alder om på MIS-registrering er innenfor kravet. I 2019 har vi også hatt fokus på returdokumentasjon fra entreprenør, da dette har vært en utfordring og få tilbake. Høsten 2019 ble det derfor besluttet av alle slutfakturaer fra entreprenør skulle godkjennes av miljøansvarlig som sjekker at returdokumentasjon er på plass, før godkjenning.

Vi ser at samsvar mellom sertifiseringskrav og vår gjennomføring fortsatt kan forbedres. Eksempel er dokumentasjon av sporskader og livsløpstrær der det er påkrevet. Dette vil være fokus i 2020.

I 2019 ble det registrert flere rene brudd på lovkrav enn tidligere år. Noen av disse sakene er gamle, men har kommet til overflaten i løpet av 2019.

Vi ser at interesseorganisasjoner fortsatt ønsker miljøinformasjon om plassering av livsløpstrær, en sak havnet i miljøklagenemda hvor Nortømmer tapte. Tre tilfeller av hogst i nøkkelbiotop i 2019, til tross for at disse var merket i felt og maskinfører kjørte på kart med GPS. To tilfeller av hogst for nære kulturminner, hvorav ett av disse var merket i felt. Kommunikasjon mot entreprenør må være i fokus fremover.

Opplæring

NORTØMMER har i 2019 videreført tilbud om kurs i Norsk PEFC skogsertifiseringssystem, gjennomført tre kurs – to i Buskerud og ett i Hedmark. Blant deltakere dominerte maskinførere/entreprenør og private skogeiere/skogforvaltere. For de som det ikke passer for å delta på våre kurs har vi formidler vi tilbudet om Skogkurs sitt nettkurs www.skogkurs.no.

Det kom til to nye virkeskjøpere i 2019. Begge har skogbruksutdanning. Nytilsatte virkeskjøpere har fått en innføring i Norsk PEFC Skogstandard og interne rutiner knyttet til miljøstyringssystemet, og «fadderordningen» er videreført. Begge har også vært med på intern revisjon sammen med en annen virkeskjøper i forbindelse med opplæringen.

Felles fagsamlinger i NORTØMMER en viktig del av internopplæringen. Det har vært to i 2019 (sommer og vinter), der sertifisering har vært tema, spesielt presentasjon av resultat etter eksternrevisjon. Også Nortømmers forbedringspotensialet ble tatt opp begge ganger.

Utviklingsarbeid

I 2019 fikk Nortømmer egen IT-sjef som styrer utviklingsprosesser og opplæring av egne ansatte. Nortømmerskolen på Teams ble satt i gang høsten 2019 og er digitale læringssamlinger i bruk av IT-verktøy.

Samarbeidet med 2xPer er videreført, og i FeltApp er flere funksjonaliteter lagt til.

Prosjektet «grønn boks» ble presentert og testet i 2019, dette er et samarbeidsprosjekt med Skogdata og andre aktører i markedet. Boksen plasseres i hogstmasking og/eller lassbærer og forenkler utveksling av produsert- og framkjørtdata. De grønne boksene skal implementeres i samtlige maskiner i 2020.

Sammen med den grønne boksen utvikles maskinappen som programvare for pcen i hogstmaskina og lassbæreren. Denne vil bli implementert samtidig med «den grønne boksen».

Se for øvrig www.nortommer.no for mer informasjon om sertifiseringen.

Elverum, april, 2020

Nina T. Lilleeng

Vedlegg 1: Miljø-delmål og status for oppnåelse

Spesiell innsats skal bli gjort på de felter hvor miljøeffektanalyse og risikovurdering viser forbedringspotensiale. Med dette som utgangspunkt er det satt opp følgende delmål:

- *For å sikre best mulig utnyttelse av råstoffet og resultat for skogeier, skal maskinførere, entreprenører og virkeskjøpere ha god kunnskap om aptering, gode rutiner for å kalibrere måleutstyr samt være oppdatert på sertifiseringskrav:

 - *Gjennomføre regionsvis fokussamlinger for egne ansatte og tilknyttede entreprenører i virkesutnytting, aptering og sertifisering.*
 - *Gjennomføre én fokussamling i hver region årlig.**

Status: Delvis oppnådd, men ikke tilstrekkelig dokumentert.

- *Videreutvikle det digitale systemet for planlegging og -gjennomføring av skogtiltak (Per & Per) slik at både skogsentreprenører og skogeiere med eget driftsansvar blir integrert i systemet via egne applikasjoner. Bestilling, utførelse og rapportering av skogkulturoppdrag blir også integrert inn i Feltapp.

 - *I løpet av november 2019 skal bestilling, utførelse og rapportering av skogkulturoppdrag være integrert i Feltapp.*
 - *I løpet av 2019 er en Entreprenørapp gjensidig utveksling av driftsinformasjon mellom virkeskjøper og entreprenør, på plass*
 - *I løpet av 2019 skal en Feltapp PROFF for skogeier med eget driftsansvar være på plass.**

Status: Ikke oppnådd.

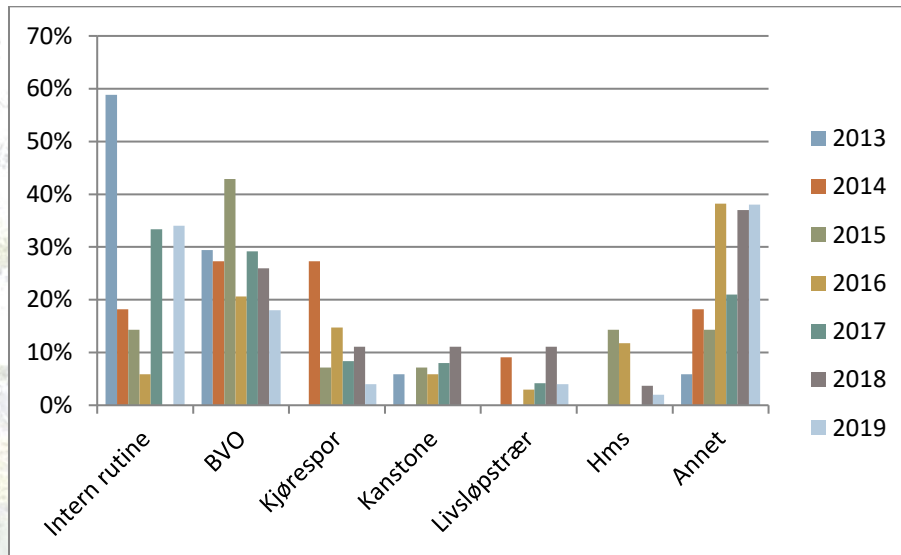
- *Forbedre ledelsessystemet for miljø slik at det blir mer brukervennlig og lett tilgjengelig for virkeskjøpere, entreprenører og skogeiere

 - *Sommer 2019 har en gjennomgått Miljøhåndboken og tilhørende kontroll, rapporterings og dokumentasjonsrutiner med tanke på økt effektivitet og tilpasset nye digitale verktøy*
 - *Innen høsten 2019 skal rutinehåndboken være oversiktlig og lett tilgjengelig. Rutiner og instruksjoner skal gjennomgå og forbedres slik at de blir brukervennlige for virkeskjøpere, skogeiere og entreprenører.**

Status: Ikke oppnådd.

Vedlegg 2: Avvik fordelt på standardkravpunkt, aktivitetsområde og alvorlighetsgrad

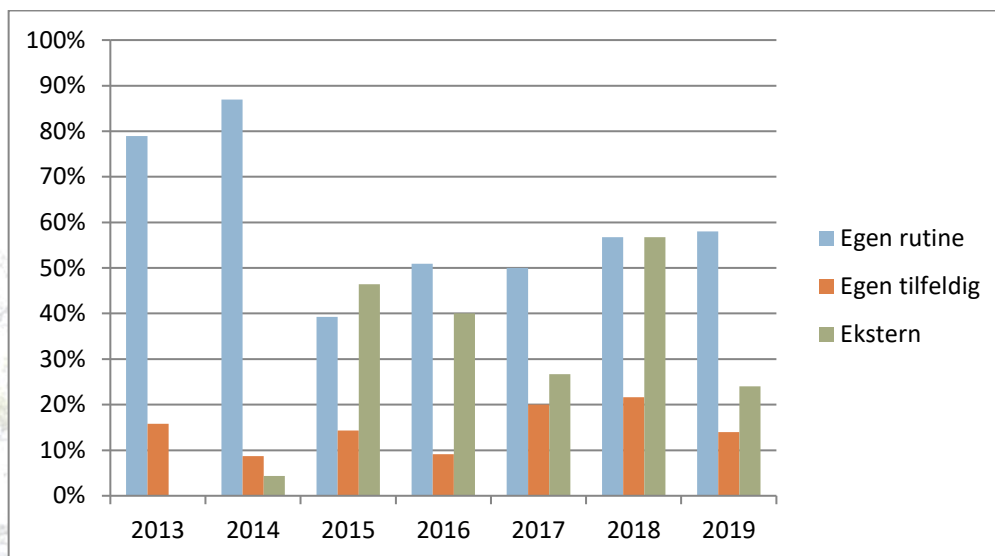
Figuren under fordeler avvik fra Norsk PEFC-skogstandard 2013- 2019 på noen kravpunkt:

Avvik fra bestemmelsene om biologisk viktige områder (BVO) inkluderer krav til nøkkelbiotoper (MiS), hensyn til rovfugl og tiurleik. De har en relativt stor andel fordi det inkluderes brudd på dokumentasjonsrutiner for planlegging og gjennomføring, uavhengig av om BVO er skadet av hogst. Hogst uten avklart nøkkelbiotopregistrering på eiendom, mangelfull informasjonsinnhenting merking, navigering, og dokumentasjon, er eksempler. 9 av avvikene gikk på hogst i biologisk viktige områder.

Manglende sporoppretting i to tilfeller utgjør en relativt lav andel. Brudd på kravene rundt livsløpstrær ved hogst ble registrert ved ett tilfelle både i 2017 og 2018, og to i 2019. I avvikskategoriene sporoppretting og livsløpstrær det vil finnes mørketall på siden manglende dokumentasjon fra entreprenør har vært utbredt frem til senhøst 2019. Slik sett forventes et mer realistisk antall avvik i 2020.

Figuren viser utvikling av den prosentvise fordelingen av avvik fordelt på identifisering:

Omtrent halvparten av avvikene i 2016 og 2017 ble avdekket gjennom internrevisjon av leverandører. Andelen som identifiseres løpende av de som planlegger eller utfører skogtiltak er relativt lav i hele perioden, men noe økende i 2017 og 2018. I 2019 avdekkes færre avvik av eksterne interesseparter enn i 2018, dette er offentlig myndighet, enkeltpersoner og frivillige organisasjoner.